

BORSSZEM JANKÓ

ALAPITOTTA: CSICSERI BORS

SZERKESZTIK: MOLNÁR JENŐ ÉS BÉR DEZSŐ

Előfizetési ár: Egész évre 50 korona. Fél-
évre 25 kor. Negyed évre 12 kor. 50 fill.
Egyes szám ára 1 korona

Telefon: Felelős szerkesztő 3-24. Művé-
szeti szerkesztő 61-86. Kiadóhivatal 138-05.
Megjelenik minden vasárnap

Szerkesztőség:
Károly király-út 4

Kiadóhivatal:
József-tér 13

A várva-várt Mikulás

Wilson. — Csend, rend, figyelem!
Aki rossz, azt megverem.

Ünnepélyesen visszaviszik a falu szatócsát

Englishmen!

I am obliged to beg Your pardon for my cockney english, but I am just learning Your high culturated idiom. Four years was I obliged to learn german, but I had not succeed with this language. It seems it is less difficult to write English than to write german, because I am able after two weeks of learning to give an amply referatum of English symphaties in Hungary.

In the last decennium of the pace a special illness was tyrann of Hungary and especially of Budapest. This illness: called „anglomanie“ caused the prefering of all things of culture and civilisation, what is English. Symptoms of the anglomanie were:

On the beginning of the XXth century hungarien lost their marcial „Es ist erreicht“ monstaches. On the corso of Budapest only English lords were to see. (Lieutenants of the cavallery begged this privilege from the Ministerium of the War.)

Cigars and cigarets were in a short time remplaced with „Emmerson's pipes“. Our young and old boys began to play foot-ball and our young and old ladies to play lawn-tennis, and everbody knew this english words: goal, corner, hands, fifteen, thirty, game etc. or as You like it.

This deal of English knowledge was enough to beg English knewspapers in the coffehouse to obtain a certain respect in the local. No „gullash“, but roastbeef was the supper to the English papers.

In our theaters and orpheums You can hear the unfalsificated rag-time music of hungarian componists. Our most popular dramatist is Shakespeare and the cigne of Avon is a wellknown and highestimated bird in Hungary. The yellow books of the „British Authors“ did vain from no table of a well-elevated hungarian family.

This was the referatum. I do not know, why did I written it, but it feel only into my brain, as You are our guests for a short, and I hope, agreeable time.

Yours trully

Borsszem Jankó

Bocsánatot kérek, de nem tudok angolul, csak most tanultam meg az Önök magas kultúrájú nyelvét. Négy évig gyötörtek a német nyelvvel, de nem volt szerencsém vele. Úgy látszik, angolul könnyebb írni, mint németül, mert már kétheti tanulás után abban a helyzetben vagyok, hogy a Magyarországon uralkodó angol szimpátiákról beszámolhassak.

Már a béke utolsó évtizedeiben egy különös járvány terjedt el Magyarországon, különösen pedig Budapesten, az úgynevezett angломánia, mely abból állt, hogy a kultúra és civilizáció mindazon eszközét, mely angol volt, előnyben részesítették. Ennek a betegségnek tünetei a következők voltak:

A XX. század elején a magyar férfiak elvesztették „Es ist erreicht“ bajuszukat és csupa angol lord sétált a budapesti korzón. (Ez a járvány átterjedt a hadseregre is és huszárhadnagyok kérvényezték a hadügyminisztériumtól, hogy levágathassák bajuszukat.)

A cigaretták és szivarok helyét viszont a valódi angol Emmerson-pipák foglalták el. Ifjú és öreg fickók futballozni, ifjú és öreg hölgyeink pedig tenniszezni kezdtek és ennyit legalább mindenki tudott angolul: gól, korner, hendsz, fiifin, szörti, gém, vagy amit akartok.

Ez az angol tudomány elég volt ahhoz, hogy a kávéházban mindenki angol lapokat olvasson, hogy ezzel tekintélyét növelje. Az angol lapokhoz nem gulyást, hanem roszbifet ettek vacsorára.

Színházainkban és orfeumainkban a magyar zeneszerzők hamisítatlan angol rektájm-nuzsikáját hallhatják Önök ma is. Legnépszerűbb drámairónk Sekszpir és az avoni hattyú jól ismert és tisztelt madár Magyarországon. A British Autors sárga könyvei nem hiányoztak egy jól nevelt magyar család asztaláról sem.

Ez volt a beszámoló. Tulajdonképpen nem tudom, hogy mért irtam le mindezt, csak éppen eszembe jutott az alkalomból, hogy Önök rövid ideig vendégeink lesznek.

Hívük

Borsszem Jankó

Gödöllőn*Garay rajza*

— Na, itt se lő már több bakot a Habsburg!

Levelesládám

Kedvesem!

Világéletemben rút ember hírében álltam, sokat is szenvedtem emiatt, sokat búslakodtam. Asszonykák körül, leánykák körül, nem volt szerencsém, semmiféle, de legcsekélyebb szeren-

csém. Egyszer is, déltájt, egy és kettő között, térdre vetettem magamat a korzón, rimáncodtam, emeljen magához valaki, meg se hallgatott senki.

Nem volt szerencsém, de aztán kitört a háború, fölcsapattak katonának, akkor szerettek egy kicsit, egy darabig, mert akkor minden katonát szerettek, de aztán az is kimult, az a szeretet, s megint nem szerettek egy kicsit se, megint sírhatnékom támadt, valahányszor rá gondoltam — magamra.

Ekkor furcsa és kitünő dolog jutott eszembe. No, — mondtam egyszer egy társaságban — van ám nekem egy kis talpbőröm, ej, de jó hajlós, ingó, ringó talpbőr, barna, békebeli. Ön, Legdrágább, elpirult, de nem szólt semmit. Napok multak, hetek váltották föl egymást, Ön, Legkedvesebb, szemlátomást elfeledte, megbocsájtotta, hogy csunya vagyok, szíves volt velem, nyájas. És sokat emlegette a talpbőrt... (Mondtam: oh, azt ifjú arámnak tartogatom.)

Tegnap eljegyeztük egymást.

Elhiheti, Kedves, nem cserélnék az egész világgal, nem — az északi sarokkal. És mégis le vagyok sujtva, össze vagyok törve és úgy érzem, hogy az esküvőt be nem várhatom, mielőbb nehéz vallomást kell tennem.

Nekem nincsen is talpbőröm!

Csak a pofámon volt.

Kezeit csókolja

Paulini Béla

Néhány diszkrét kérdés

Kedves Szerkesztő Uram, én a közjog magántudósa voltam, sokat foglalkoztam közjoggal, de sok fontos problémáját nem tudtam megoldani esztendőök buzgó tanulása és buvárkodása árán sem. Önhöz fordulok hát, legyen kegyes e súlyos problémákat megoldani vagy megoldatni, mert enélkül tudásom nem teljes és tudományos lelkiismeretem nem nyugodt. A problémák a következők:

I.

1. A horvát szábor országgyűlés-e vagy csak tartománygyűlés?

2. Van-e horvát állampolgárság vagy csak horvát községi illetőség?

3. Melyik a közjogilag helyes: osztrák-magyar monarchia vagy osztrák és magyar birodalom?

4. Az 1867: XII. t.-c. alaptörvény-e vagy csak közönséges törvény?

5. A főkegyúri jogok a királyt mint királyt vagy mint apostoli királyt illetik meg?

6. A nádorispáni intézmény hatáíyon kívül helyzetett-e vagy csak szünetel?

7. A háború alatti katonaállítások közjogilag sorozások voltak-e vagy népiölkelői bemutató szemlék?

8. A pragmatika szankció (1793: I., II., III. t.-c.) értelmében érvényes-e nálunk a morgonatikus házasság?

Legyen szíves végre eldönteni e kérdéseket, mert évtizedeken át verekedtek ezen tudósok, vitáztak politikusok, alakultak ez alapon pártok, íródtak könyvek és buktak meg polgárok. Végre el kell döntení egyszer e nagy problémákat is.

II.

Haladéktalanul válaszoljon ezután a következő kérdéseimre:

1. Mi a helyes cím: v. b. t. t. vagy csak így: b. t. t.?

2. Mi a helyes cím: udvari tanácsos vagy m. kir. udvari tanácsos?

3. Udvarképes-e föltétlenül a csász. és kir. kamarás és van-e közjogi jellege az ő felsége aransarkantyús vitézének?

4. Adományozható-e hadiékítménnyel a szent Istvánrend és mi a hadiékítménye?

5. A királyi tanácsos ezután népköztársasági tanácsos lesz-e?

Adjon ezekre választ nekem, mert a tanácsos uraktól ezekre feleletet kérni nem tanácsos.

III.

Végül világositson föl arról is, hogy tanítják-e majd a tankönyvek a következő aranyigazságokat:

1. Mindent meg gondoltam és megfontoltam. (Magánmegjegyzés: Lám, lám, mi lesz abból, ha a Habsburgok gondolkodni kezdenek!)

2. Akkor lesz forradalom, ha 60 korona lesz egy pár cipő!

3. Egy patrujjal tisztítjuk meg a csárdát és kiverjük onnan a duhajokat.

4. Hazajöttek akkorra, amire lehullanak a levelek.

5. A németeket már nem lehet megverni.

6. Megállj, megállj, kutya Szerbia, nem lesz a tiéd soha Bosznia!

Feleleteit türelmetlenül várja:

Kun Andor

Fodor rajza

Rémes álom

MINDENKI AZ EN
ANTANT-GYILKOS
KARRIKATURÁIMON
MŰRIZOTT...

...A LEGNEPSZERŰBB RAJZOLÓ
VOLTAM PESTEN...

MIRGAS KITŰNTETÉST
KAPTAM....

SZENT JSTEN!
JÖNNEK A FRANCIAK!...

ROHANTAM HÁZA... ES FELELMENBEN AZ AGYBA
BUZTAM....

RENES ÁLLOM
VOLT...

A VÉR-
TÖRVÉNY
SZÉK
ELÉ
VITTEK...

"HALÁL REA!"

"SZUKSECUNK VAN ÚGVIS
BANANCSZIJRA!..."

CLEMENCEAU-UR
KÜLÖNBÖSSZÉJTA....

HOOO - RUKK....

ZUMANNI
KEZDTEM...

...VEGRE FELEBRED-
TEM... BAJ!

Fodor Jankó '918

MEGSZÜNİK A HÁZÖRSEG!

A FEGYVERLETÉTEL

GSEVEGÉS

Egy tragikomikus históriát mondok el. Multkoriban egy ifjút fogtak ki a Dunából, hova öngyilkos szándékkal beleugrott. Midőn fölvilágosítást kértek tőle, hogy miért indított válópört az élettel szemben, szomorú sóhajtással csak ennyit mondott: Uraim, elvesztettem az állásomat és most éhen kell pusztulnom. Midőn tovább faggatták, a következő történetet mondta el:

Előevő voltam. Különös foglalkozás, melyhez a jó szerencse juttatott. Egy többszörös milliomosnak ideges gyomor baja volt és a professor azt ajánlotta, hogy egy rosszul táplált éhes fiatal embert vendégeljen meg állandóan és így csináljon étvágyat saját magának. Körüljárt a milliomos a városban és engem pillantott meg. Uraim, oly sovány voltam, hogy a ruháim állandóan lyukasok voltak, mely lyukakat csontjaim szúrták ki. Ettől kezdve állandóan jótevőmnél étkeztem és hivatalomnak a legnagyobb buzgalommal feleltem meg. Napról-napra híztam, a milliomos étvágya napról-napra fejlődött. Közben azonban megdöbbenve vettem észre, hogy jóformán napról-napra kevesebbet tudok enni, úgy hogy végül is az a siralmas helyzet állt elő, hogy a sok táplálkozástól elvesztettem étvágyamat, ideges gyomor bajt kaptam és erre a milliomos, ki közben hatalmas étvágyra tett szert és akinek szinte elrontotta étvágyát az, hogy látta, mint turkálók fanyarul az ételek között, kidobott hivatalomból. És én így újra a nyomorba kerültem és most már hiába tért vissza újra az étvágyam, a koplalás következtében a milliomos nem fogadott vissza, mert már az én közreműködésem nélkül is pompásan el tudja fogyasztani beefsteakjeit. És így azért fogok én éhen pusztulni, mert más embernek megjött az étvágya.

Hallva a történetet, csak azzal vigasztalom meg az ifjút, hogy esete nem egyedül álló. Ami vele történt, az fog történni az összes kis nemzetekkel is, amelyek a háborúba belekeveredtek, a békekötésnél, mert a nagyhatalmak, látva falánkságukat, visszanyerik ideges gyomor bajtól (Wilson elveitől) elrontott étvágyukat és a kis nemzetek végül újra le fognak fogyni.

Egy volt képviselő, tekintettel az új választójogra, a következő kérdést tette föl: Vajjon hány-szor kell majd egy női képviselőjelöltnek elbuknia, hogy meg ne bukjon? A válasz: Annyiszor, ahányszor házasságszedelgésért fognak bepörölni a választás után egy-egy férfi-képviselőjelöltet.

Érdekes, hogy bár Ferenc József vadászott a legtöbbet a Habsburgok közül Magyarországon, mégis az

utolsó nagy bakot Habsburg Károly lötte. Ha-néhány uralkodónk másfél millió koronát vett föl a monarchiától titokban a legfőbb hadvezetésért, vajjon ugyanezért hány millió koronát volna joga követelni az ántánttól?

Vajjon a budapesti hölgyeknek a színes katonaruhák vagy a színes katonák fognak-e jobban tetszeni?

Ambrus Zoltán, ki — mint opportunus ember — levette a műsorról II. József-et, most a franciákra való tekintettel bizonyára ki fogja tűzni újból a műsorra Mária Antoinettet. És ha Beöthy is gyorsan színrehozza a Madame sans gêne-t, az Operában gyakran fogják játszani a Hugonottákat, a Vigszínház Flérs és Caillavet-ciklust rendez, akkor sok francia tiszt fog járni a színházakba és akkor a pesti bensülött is újra meg fogja tölteni a színházakat, mert lesz bennük újra megint valami látnivaló.

Ujhelyi Nándor

A nagy brigád

Mikor piros lett minden arc
S a nép rikoltott: hátra arc!
S vérből, jajból már elég volt!
Ragyogjon föl a tiszta égbolt!
Mikor az utca lábra állt
S megállította a halált,
Lágy nesz támadt a föld alatt,
Hol millió sírban alszanak
És felharsant az éjjen át
A földalatti nagy brigád...

Az erkélyre egy férfi lép
S harsogva mondja: béke van!
A rabság elmúlt, vége van!
És halk morajjal szól: vivát —
A földalatti nagy brigád...
Már nem gyilkolják a magyart,
Kiverekedte, mit akart!
Nyugodtan áll a ház, az oltár
És békén alhatik a polgár.
Anyák szoptatják gyefmekük
S az apák ott vannak velük.
S tavasszal majd, a kert ölen
A naptul szétszítál a fény
S kibujtat millió ibolyát
A földalatti nagy brigád...

Somlyó Zoltán

Kedves Borsszem Jankó!

Az egyre szaporodó utcai plakátoknak és rendeleteknek egy ártatlan áldozata van. Az illető a székesfővárosi gázművek tisztviselője, akit szegényt a sok plakát anynyira megzavart, hogy a ház-bizalmi embereinek hat darab gázfőzőt szolgáltatott be, viszont egyetlen rongyos nadrágját nem meri fölvenni reggel 8 és délután 4 óra között, mert fél, hogy fölrobban. Tisztelettel G. E.

Császártemetés

— Buda fölött mi ég?
Mért lángol a vidék?
Valakinek a rongya
Vagy csak egy szalmaboglya?
Oltásátok el, parancsolom,
Bánt az az égő gőzhalom.
Tiporjatok rá, hogy a szikra
Ne szállhasson rá a másikra
És csönd! — amilyen sohse volt...
Tégy rám melegebb takarót!

— Nem Buda, ami lángoló:
A három bérc, a négy folyó
Úszik szikrázó, tüzes árban
S amerre csak magyar határ van,
Villára kap a vén cseléd,
Katoná dobja fegyverét,
A haldokló vár, nyújtja az utolsót,
Halott feszíti a koporsót,
Némák beszélnek, látnak a vakok...

— Még egy takarót, megfagyok!
Ágyú, géppuska, bomba
Hadd gyúrja őket véres húshalomba!

— Az ágyúk csöve idenéz,
Bombát felénk röpit a kéz,
A géppuskások célja itt van
Ebben a reszkető kalitban,
Mely gyöngye mint a papiros
S nem bíborodtól — a tüztől piros.
Mit ezredekre lekötöttünk,
Itt hadonászik már közöttünk,
Az elnyomott ágaskodik
A trónkárpitokig.
Megingett minden fundamentom,
Papját leölte mind a templom
S új oltárok tűzétől lángoló
A hármás bérc, a négy folyó.
Kigvult a Rajna, mint a Néva,
Tűzet lehel a bugyborékra,
Kripták fölött gyerek-hadak
Császár-csontokkal játszanak...

— Elég! Megfagyok... Áss titokba' sirt,
Nekem a fejtára se ird;
Ne tudja senki: itt császár rohad —
— Ne büntessék meg haló poromat!

Farkas Antal

Plakáttéboly

A Lipótmezőn most
Néhány örültet látok.
Szegények, végigolvastak
Minden plakátot.

Önálló töprengés

— Vajjon kiknek jutnak a Beketow-cirkusz két törpe-
bohócának, Zoli és Franci uraknak beszolgáltatott ruhái?

Gurkaszezon

A franciák mégis csak gondoskodnak némi válto-
zatosságról.

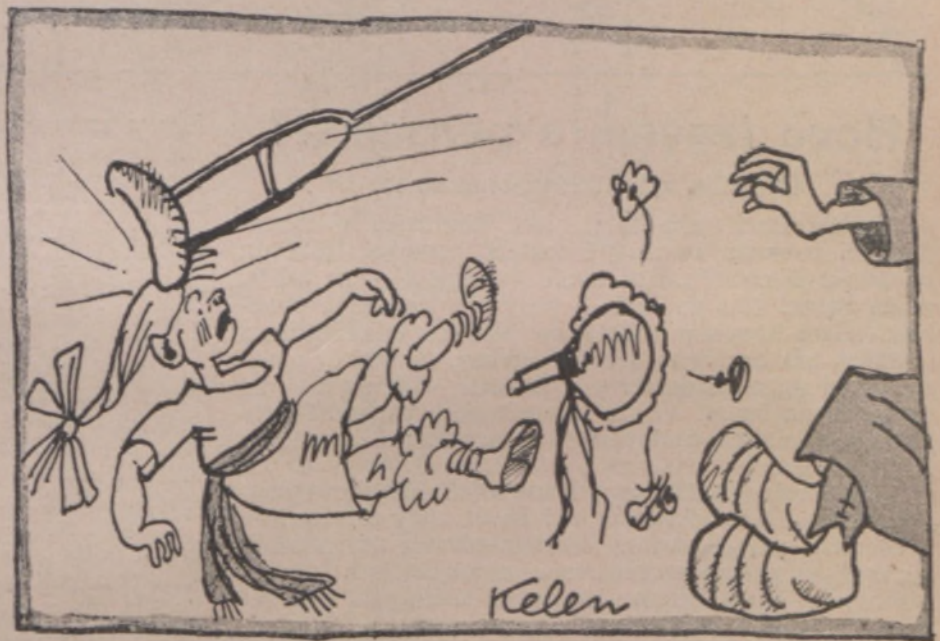
— Na?
— Budapesten még sose volt decemberben gurka-
szezon.

A kis tájékozatlan

Kelen rajza

A legelső magyar ember a király,

Érte minden honfi karja készen áll.

Uj plakát

Bajtársak! Spanyolok!

Nehéz időket élünk és senki sem könnyit rajtunk, ha
mi nem szervezkedünk és saját erőnkkel meg nem mu-
tatjuk, hogy mi, akik átmentünk a spanyol betegségen,
mi is olyan részei vagyunk a magyar társadalomnak,
akikről a kormány köteles gondoskodni. Szervezkedjünk!
Holnap délután nagygyűlést tartunk, ahol szónokaink
lerántják a leplet ártalmatlanná tett bacillusainkról.
Legyetek ott mindnyájan!

Rossz darabok évadján

Fodor rajza

...Hol a közönség mostanában?... Inkább otthon, hideg szobában.

Hova tegyem a pénzemet?

Elmondja egy kétségbeesett ember

Találkoztam a Róthtal, aki beníentes a kereskedelmi bankban és megkérdeztem: mondja, Róth úr, mi lesz a pénzzel? „A pénzzel? — felelt ő — na hallja, maga balek! Hát mi lehet a pénzzel? Hagyja a bankban!” Bent hagytam a bankban. Másnap találkoztam a Grünnel, aki beníentes a Hitelbankban. Mi lesz a pénzzel, Grün úr, az istenért? „A pénzzel? — felelt ő — na hallja, maga balek! Vegye ki stantepé a bankból!” Rohantam a bankba és kivettem a pénzemet. Eredmény: tiz az egyhez.

Most volt pénzem, de mit csináljak vele, hova dugjam ebben a bolsevik világban? Maga hogy csinálja? — kérdeztem egy beavatott forradalmártól, aki október közepén még legazemberezte a szocialistákat. „Én — mondta ő — följejttem valamennyi kabátomat és a bérlés alá dugtam.” Nagyszerű! Hogy ez nem jutott eszembe! Húsz kabátot bontottam föl egymásután és szépen, gondosan, ötven-ötven darab ezresben elraktároztam szerény kis vagyonomat. Most már nyugodtan alhatok, tőlem jöhet kommunizmus, ellenforradalom, megszállás, jöhet akár a nemzetország is.

Egy napon aztán mire ébredtem? Rekvirálják a ruhákat! Rohantam az ollóért, felbontottam húsz szép kabátomat, kiszedegettem a zöldhasúakat és rajtam nem fogtok ki! — kiáltással egymásután téptem le harminc pár cipőm talpát. Kicsi vagyonomat a talp alá helyeztem el óvatosan. Mert ha nótát lehet, akkor miért ne lehetne banknótát is húzni a talp alá? Igaz, hogy a talpak, amiket magam szögeztem vissza, kissé lazán álltak, de vagyoni egyensúlyom annál biztosabb lábon állt.

Három napig úsztam zavartalan boldogságban. Leszapott a cipőrekvirálás! Búsan álltam neki, mint a Pár-

kák, a szomorú munkának, de kétségbeesésem csak addig tartott, amíg ki nem eszeltem, hogy a pénznek legjobb helye mégis csak ott van, ahova a paraszt szokta dugni: a föld alatt. Vonatra ültem s birtokomon éjnek idején szerencsésen elástam vagyonomat. Szivarosdobozokba tettem — mi egyebet lehet tartani szivarosdobozokban? — és elhantoltam egy domboldalon. Pázsittal és faágakkal lepleztem el a drága helyet, mint ezt a taktikát a haditudósításokból tanultam.

Most már igazán jöhetsz vagyonekobzás és minden rémsége a kapitalizmusnak. Csöndesen mosolyogva jártam az emberek között, akik mind azon keseregtek, mi lesz a pénzükkel, hová tegyék, mire költsék, vagy ne költsék. Én csak hagytam őket kinlódni, majd bolond leszek elárulni a titkomat.

Egy reggel azután... oh borzalom... levelet hoz a posta az ispánomtól. Azt írja, a parasztok fölosztották maguk közt a földemet és mindjárt birtokba is vették. Ne is menjek le, mondja, mert félti az életemet. Szent isten, mi vár rám, ha véletlenül megtalálják a pénzemet! És mi lesz, ha nem találják meg, de mikor én hozzájutok, már seholy lehet beváltani a bankókat?

Emberek, nem érzitek, milyen borzasztóság ez! És én rajtam mégse jár túl a kormány esze. Még ma fölcsapok nemzetörnek, elmegyek vagyont védeni és regresszálom magamat.

Molnár Jenő

Kedves Borsszem Jankó!

Nem értem, miért csodálkoznak az emberek, hogy a pénznek nincs értéke!? Elvégre a pénz a nemzetgazdaságnak szerint csak közös értékmérő. Már pedig ha a hőmérőnek nincs hője, a vízmérőnek nincs víze, mért legyen pont az értékmérő az, amelynek értéke legyen? Tisztelettel Doppelbuch Izor.

A szerajevói pályaudvar előtt

Zórád rajza

— Magyarszki cigarett, magyarszki cigarett!

Mi okozta a háborút?

Elhatároztam, hogy nem nyugszom mindaddig, míg pontos és egészen hiteles adatokat nem szerzek a háború kitörésének föltétlenül és egyedül igazi okairól. A dolog egyszerű. Azokhoz kell fordulnom, akik a háborút megizenték. Nem hosszú a lista, mindössze pár név: I. Ferenc József, II. Vilmos, V. György király, Miklós cár, Petár király, Albert, Nikita és Poincaré. Ezek közül is csak Ferenc József és a cár jöhetnek számításba, a többiek még élnek s ma mindenki gyanus, aki él. Am a halottak állítólag nem szoktak hazudni. Gyerünk hát a mennyországba.

A menetjegyirodában megnyugtattak, nem kell olyan messzire, azaz magasra mennem, a két egykori fejedelem még itt van a szomszédban, néhány százezer kilométernyire a purgatoriumban tisztulnak. Alig gondoltam még így, milyen jó volna a helyzetet is egy kicsit felküldeni tisztulás végett ebbe az égi pucérájba, máris ott álltam apostoli királyunk színe előtt.

Miklós cár már várt. A purgatórium detektívönöke előre értesítette látogatásomról, de azért nem méltatott válaszra. Úgy látszik a purgatóriumban, nem változott még az államforma s ekként az atyuska méltatlannak tartotta, hogy szóba ereszkedjék egy rongyos pesti újságíróval. (Ez az idegenkedése különben jó izlésére

vall, előnyös színben tünteti fel s némi mentségére szolgál.)

A cár helyett udvarmestere szolgált felvilágosítással. Minthogy azonban a cár szolgálai mindekor csak a sötétséget terjesztették, nem jutottam közelebb céloimhoz. Még mindig nem tudtam, mi a háború igazi oka. De I. Ferenc József még nem nyilatkozott.

Szívdobogva léptem hozzá. Épen idegizgató kuglipartit figyelte: öreg diplomaták tekéztek eleven koponyákkal, élő bábukkal.

Bár a gyomrom olyaképp háborgott, mint itt lent a földön némely kormánybiztos kinevezés olvasásakor, mégis erőt vettem magamon, hogy végre megtudjam azt a bizonyos igazi okot és illő tisztelettel léptem az ősz uralkodó elé.

— Felsőgednek okvetlenül tudnia kell, árulja el tehát a titkot, hogy mi volt az oka a háború kitörésének.

— Háború, háború — dörögte tünődve. Bíz az már régen volt, utoljára a hatvanas években.

— De felséges uram, az 1948—18. világháború okait szeretném megtudni.

Ferenc József csodálkozva csapta össze a kezét.

— Mit nem mond, háború volt? Mindig sejtettem, hogy az a Conrád titkol előttem valamit. Most végre le-hullott a lepel.

Lengyel István

A szarvasmarha

Kis képtelen természetrajzi tanulmány
Kimaradt a nagy Brehmből

A szarvasmarha háziállat, található mindenhol a föld kerekén. Igen hasznos állat, mert az ökör terhet hús, a tehén pedig tejet ad, mindkettőt pedig, amikor már megunták az életüket, levágjuk és husukat a gazdag emberek táplálására használjuk.

A szarvasmarhának egyes vidékek és országok szerint különféle fajtái vannak, ezek között igen kiváló a magyar szarvasmarha, amely béketűréséről, szorgalmas igavonásáról, szomorú és ártatlan bögséről és nagy, kajla szarvairól nevezetes, igen jámbor állat, bántalmazóit, úgy látszik, csak a legvégső elkeseredésében, vagy talán még akkor sem, ökleli föl.

A hím szarvasmarhát bikának nevezik, arisztokratikus hajlandóságú lény, mert ő a csordában a tenyészállat, nem dolgozik s a vörös színre dühbe jön és toporzékol.

A nőtény szarvasmarhát mi tehénnek nevezzük, mert tejet ad, a bikák azonban, bizonyára hasonló okból, egymásközt röviden tyuknak mondják.

A szarvasmarha színe vagy fehér, vagy vöröses barna, vagy tarka, fehér alapszínen vöröses barna foltokkal. Mostanában, mióta a cérna oly drága, csakis a legelőkelőbb marhák viselhetnek foltokat.

A szarvasmarha tápláléka fű és széna. De mostanában, mióta a fűhiány olyan nagy, hogy az emberek már fűhöz-fához sem tudnak kapkodni, kénytelen a szarvasmarha silányabb takarmánnyal is beérni, amit az ország gazdag emberei mélyen fájlnak, mert a szarvasmarha húsát megeszik, míg a szegény emberek táplálékhiányának fentnevezett gazdagok örülnek, nyilván azért, mert a husukat nem eszik meg.

A kicsiny szarvasmarhát borjúnak nevezik, a serdült pedig neme szerint tinónak vagy üszőnek, a tinóból minden további tanulás nélkül idővel ökör lesz, az üszőből tehén; a szarvasmarha fejlődési folyamata itt véget ér, mert a vén tehén és a vén ökör, az már nem szarvasmarha, hanem kétlábú állatfajta.

A szarvasmarhákat gazdáik, hogy azok önmagukat egymástól meg tudják különböztetni, elkeresztelik különféle nevekre: a teheneket leginkább Bimbónak és Riskának, az ökröket pedig Csákónak és Madárnak keresztelték eddig, de remélhető, hogy a jövőben az ökröneveket ki fogják szorítani új, az eddigieknél találhatóbb nevek, úgymint: Ludendorff, Potiorek és Conrad.

Nagy Lajos

Tönödések

Seiffensteiner Solomontul

* O Móritz Revolter, oki valta ed fiotol dakter, ünnállósított mogát ed vidéki váraskábo. Hod o hűsarsasok párttagását megnyerjen, elmente o hitküzségi elnűkhűz mogát tülvétetni és mingyár meg okort váltani oz üvé sírhelyt is és kérdezett ennek oz árát. Oz elnűk mandatt ed nod üsszeget, mire o Revolter megjedzett, hod hiszen ű űd tudja, hod mások ennek sak o felít fizetnek. „Oz igoz, — telett oz elnűk — de ozok hisznek o fültámódásba és id nem sakáig lesznek o temetűbe, de mogo, űd tudom, van ed ateiszt, oki nem hisz o fültámódásbo és ezér log ürűkké ottand aludni.” — Girem-górem oz ententele is valahodjan iljelentormán képzél o dolgokt. Sűljosan fűzettezni okor mindozokkal, okik nem okortok hinni — oz üvé fültámódásábo.

* Három jűbarát Rómábo járt és megbeszèlték, hod meglátogatják o szentotyát. Mikar ottan álltok o pápò színe elött, mandatt üszentsége jűságosan: „Mit kívántok fiaim?” Felett oz edjik: „Látni akartunk szentatyám és oz dldásodat kérni.” „Milyen vallásod van, fiam?” — kérdezett o pápò. „Rómái kathòlikus” — váloszolt oz illetű. „Szép, az én nyájamból való vagy, megáldalak és megcsòkolhatod a kezemet. És te milyen vallású vagy?” — kérdezett o másiktul. „Református” — mondott o kérdezett. „Te is keresztény vagy, bár nem a nyájamból, — megcsòkolhatod a lábamat.” Mire o hormodik, oki volt o Gase Rosenbart Apostagrul — fűlkojebált: „Űdj? Akkor jű napot, szentséges pápò oreság” — és jorsan eltávozta. — Milejen kár, hod mink madjarok nem tudunk idejibe oztot mandani o Hohenzollernek, omít o Gase Rosenbart Apostagrul o szentotyánok mandatt.

Már a nadrág is...

— Mindent hittem volna, csak azt nem, hogy a nadrágom is hűtlen lesz a magyar állameszméhez.
— Bolond vagy?
— Nézz ide, elszakadási törekvései vannak.

A wilsoni elvek

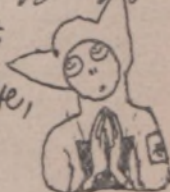
— Azt hiszem, nemsokára teljesen fölösleges lesz Wilsonnak az az akciója, hogy ide élelmiszereket küldjön.
— Miért?
— Mert addig jóllakunk a wilsoni elvekkel.

Kelen rajza

Az Úr Jézus csodái

megoméltódtak a kórházakban. Az utolsó nap a legkisebb: lár 39 fok volt, a betegek nyögtek, súlyos sebesültek vacogtak, az orvosok csak labujjhegyen jártak. „Tekints le singlyódó testvéreimre” – sóhajtott az apáca és másnap, mikor az orvos kijelentette, erősnek érzi magát, hazamehet, hogy aki elég, csodát tett az Úr.

A piketek meghallották a pót, a vakok láttak, a bűnösök összerőttek mankoikat és támasztak harafelé. Messziről

fimjénssagot hozott a szello, mintha halk orgona-
rengés töltötte volna be a levegőt és Beidenstetig Lajos

a tudóvére,
kópótt,
báltafjás

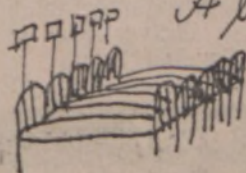

aki minden pisten részt
megfogadta, hogy megplom-
lyukas fogait. A koporoból ki-

szálltak a halottak, az örültek feladták fira ideáikat és csak a piketnémák langos járivalgása forte meg a psondet.

A betegek elhagyták a kóstermet, de betölté
ast Kriortus csodatevő
szelleme. Kelen Jankó

Tiszti főorvosi jelentés

A közigazgatási bizottság mult ülésén a tiszti főorvos a következő jelentést tette:

Örömmel és mégnyugvással állapítható meg, hogy a háború alatt nagy mérveket öltött bizonyos járvány-szerű betegségek szünőfélben vannak, sőt egynémelyikük teljesen meg is szűnt. Így az u. n. *hadakozó hülyeség* (dementia militans), mely a közelmúlt években már katasztrófális arányokban szedte áldozatait. Ez a betegség hovatovább odafejlődött, hogy a beteg bal mellén érckeménységű idegen testek és piros-fehér, valamint kék-sárga elszínesedések léptek föl. A baj későbbi folyamán nyakmerevedés állott be kapcsolatban pléhgallér-(collis metallica) tünetekkel, melyek miatt a beteg se jobbra, se balra nem tudott nézni és orrát rendkívül magasan volt kénytelen hordani. Végül pedig a beteg nadrágjának két oldalán egy-egy vörös sáv (praetextum rubrum) jelent meg. Ekkor a beteg helyváltozásra már csakis automobil segítségével volt képes. Kényszerképzetek és megalomániás hóbortok gyötörték. Előszeretettel képzelte magát hadvezérnek. E mozzanattal a baj a gyógyíthatatlanság stádiumába lépett.

Ehhez hasonló járvány volt a *háborus agyzsugor* (atrophia cerebri bellicosa), mely részben hasonló tünetek kíséretében lépett föl, de az esetek zömében jóval enyhébb lefolyású volt. A beteg kizárólag a háborúról, főleg saját viselt dolgairól, *sturm*-okról, gránátokról, tölcéserekről és gázmaszkákról volt csak képes beszélni. Sárga csizmát viselt Merész Károly-stilusú sarkantyúkkal, sapkáján pedig köröskörül mindenféle, többé-kevésbé, de inkább kevésbé sikerült képes ábrázatokkal ékített fémlapocskákat, melyek a betegnek különösen zord külsőt kölcsönöztek.

Örömmel regisztrálva e járványoknak szinte átmenetnélküli megszűntét, bizonyos jogos aggodalommal kell megállapítanunk eddig orvosilag nem észlelt, új járványok fellépését. Nevezetesen újabban a *tanácsldz* (consilitis progressiva febrilis) okoz gondot a közegészségi hatóságoknak. Ilyen továbbá az az új férfibetegség, melyet kiváló klinikus szakértők *bizalmítás contagiosa* néven ismernek. Ezek a bajok annyira ragályosak, hogy ha pl. valamely kávéházban hárman egy asztalnál összekerülnek, minden valószínűség szerint beleesnek a betegségbe. Azonkívül még egy új betegségről kell említést tenni, a *kormánybiztosítás-ról*, mely rohamosan pusztít úgy a főváros, mint a vidék különböző pontjain.

A jelentés avval zárul, hogy a közegészségi személynzet egy jelentékeny kategóriája, az u. n. *illemhely-nének* szervezkedési mozgalmat indítottak. Követeléseik egyik pontja az, hogy az illemhelynéni elnevezés, mint a testületre megalázó, eltöröltessék és helyette az *egészségügyi aggnő* címezés illessé őket, tekintet nélkül az I. vagy II. osztályra. Azzal fenyegetőznek, hogy a zöld pavillonok eddig csöndesen csörgedező életébe a legkiméletlenebb osztályharcot fogják bevinni.

Ezután a főkapitány jelentése következett volna a főváros közbiztonságáról, mely azonban *tárgytalan* lévén, mellőztetett.

Rideámsz Igitur

Kedves Borsszem Jankó!

A nyugati pályaudvaron történt. Katonák érkeztek a frontról és a pályaudvaron várakozó önkéntes ápolónők kenyérrel, hússal, itallal és cigarettával látták el a fáradt vitézeket. Az egyik ápolónő kis szonoklatot intézett az előtte álló katonához:

— Fiam, Garami Ernő miniszter úr azt mondta, hogy most csak egyetlen föladatunk van: dolgozni, dolgozni és dolgozni. Menj haza, térj vissza hivatásodhoz, hiszen az egész ország apraja-nagyja epedve várja, hogy újra munkához láss. Mi a foglalkozásod, fiam?

A katoná megpödrte a bajszát, kihúzta magát, aztán válaszolt:

— Instállom alássan, — sírásó vagyok.

Apróhirdetés

Lipótvárosi asszony. Francia nyelvmester 24 óra alatt a legszükségesebbekre előkészít. Cím a kiadóban.

Távirat

HENRYS TÁBORNOK

BUDAPEST

Magyarok panaszkodnak, hogy nincs szén, fűtsön be nekik.

CLEMENCEAU

Nyílt levél

A Magyar Lovaregylet tekintetes Igazgatóságának

Budapestén.

Az alaposan megváltozott viszonyokra való tekintettel szükségesnek tartom a versenyszámok teljes megváltoztatását. A következőkben közlöm a régi versenyszámok, jobboldalt pedig bemutatom a proponált új versenyszámok nevét.

Régi versenyszámok	Új versenyszámok
Király-díj	Köztársasági díj
Erzsébet királyné-díja	Károlyi Mihályné-díja
Alagi-díj	Ballagi-díj
Hatvani-díj	Pesti Napló-díj
Állvány-díj	Járvány-díj
Kanca-díj	Feminista-díj

Aki mindig gyanakszik

Kedves Borsszem Jankó, nem gondolja kérem, hogy azért kell annyi ruhát beszoigáltatni, mert nagy a papírhiány és a ruhából akarnak papírost gyártani, hogy aztán legyen mire új rendeleteket, illetve még több bankót nyomtatni? Üdvözlettel Dr. Sanda Gyanu.

NE FOGADJON EL MÁST MINT

TUNGSRAM

HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!

Gyártja: az Egyesült izzólámpa és villamossági rt. Ujpest

☉☉ SZERKESZTŐI ÜZENETEK ☉☉

Kéziratokat és rajzokat nem küld vissza a szerkesztőség.

P. E. (Keszthely.) Ügyes, de már néhányszor elsütötték. — K. J. (Arad.) Nem gondolja, hogy a megalázkodásból kicsit sok lenne? — R. Gy. Nem lehetetlen, hogy Hohenzollern Vilmos megfogadja tanácsát és a rövidség okaért így nevezi magát: Wilhelm II. Ex. Imp. — H. I. (Nyíregyháza.) Valamennyi téma idejét multá. A cipőtréfaért határozottan kár. — A nagy próféta. Igaz és tanulságos história, viszont nem vidám s ezért sajnálattal mellőznünk kellett. — V. Gy. (Bél.) Gyerekeknek való kedves kis adoma. — K. L. Bár a forma régi, mondanivalója friss és ötletes. — Több levélről a jövő számban.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR JENŐ

Művészeti szerkesztő: BÉR DEZSÓ

Kiadóhivatali igazgató: VADÁSZ HENRIK

Képrejtvény

A megfejtés jutalma a *Borsszem Jankó* 1918-ra szóló *Béke-naptára*. A *Borsszem Jankó* 2659. (47.) számában közölt képrejtvény megfejtése:

Tót atyafiak

A megfejtők számát és a nyertes nevét a *jövő számban* közöljük. Az november 17-iki számban megjelent talárv helves megfejtését („Közutólat”) 137-en küldték be; nyertes dr. Ziffer Hugó (Budapest, Károly-körút 4) lett.

**DIANA
PUDEER**

**„FOTÓ”
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI-UT 80.
NAGYBAN — KICSINYBEN.**

Ebben a számban
megjelent rajzok,
valamint a régiak
eredetije
megszerezhető a
kiadóhivatalban

MODIANO CLUBSPÉCIALITÉ
TAPADIR
JÜVELY
TAMULIATATLAN

FIGYELJÜNK A VÉDJEGYRE!

Férfi és női kalapok alakítását
legszebb kivitelben készít
Söwy R. kalapgyára Budapest,
VII., Károly király-út 9. szám (az udvarban.)
Gyűjtőhely: VI., Szondy-utca 95. szám.

FRISS GYULA
gramofon, Eufon és minden gyárt-
mányú hanglemezek szaküzlete

Budapest

Árjegyzék ingyen.
Törött vagy lejátszott lemezeket vesszünk
vagy újakért cserélünk.

Ujvári telefonál

UJDONSÁG!

MESÉS FELVÉTEL!

A világ legjobb hanglemeze!

Alig volt még magyar tréfás felvételnek olyan szenzációs sikere, mint ennek a hanglemeznek, melyet Ujvári Károly, a legkacagtatóbb, a legnépszerűbb budapesti komikus pompásan adott elő. Elejétől végig holtranevettető! Ez a hanglemez pénzért nem kapható, csupán 6 öreg, lejátszott lemezért.

WÁGNER

hangszer-árúházában, a világhírű „Favorite” hanglemezgyár főraktára
Budapest, VIII., József-körút 15. (Telefon József 35-92.) Fiók: IX., Ráday-u. 18.

Eszélőgépek 200 koronától 1000 koronáig. — Dalszöveges lemezjegyzék és árjegyzék ingyen!

ÓVÁS! Figyeljen a WÁGNER névre, hogy máshoz be ne tévedjen.

Lejátszott vagy törött hanglemezek darabját 1 korona 50 fillérért megveszünk.

KÜLFÖLDI PARFÜMÖK

Ajánlok **legfinomabb parfümöt**et, dekáncént Cour de Jeanette, Chevalier d'Orsay, Quelque fleurs, Ambra Antique, Batschari, Lorigan 12 K. — Rózsa bonafide, Hygiea Chypre, Thule, Vademeccum, Sere-nissima, Kairói mákvirág, Ibolya, Ideal, Khasana, Isola bella, Lorna, Buvardia, Orgona, Gyöngyvirág, Akácia, Orchidea parfümöt 7 K-ért dekáncént, utánvétellel.

Gyártó: **Hyvarion & Comp.** Egyedüli szétküldési hely:

GROSS ANTAL KIVITELI HÁZA
Budapest, VIII., József-körút 23. szám.

Brilliánsokat gyöngyöket, ezüstöt, használt **ékszereket** mindenkinél drágábban vesz **SZÉKELY EMIL** ékszerüzlete, **Buda-pest, Király-utca 51.** Teréz-templommal szemben. **Címre tessék figyelni. Telefon: József 105-35.**

COLUMBIA HAJFESTŐ

LEGJOBB A VILÁGON,
kapható minden színárnyalatban

COLUMBIA SZŐRTELENÍTŐ

fájdalom nélkül eltávolítja a kellemetlen hajszálakat, nem maró
:: hatásu. ::

Festett hajmintákat bérmentve küld
HONVÉD DROGERIA, ATTILA-KÖRÚT 2.
Komáromy hölgyfürdősz. népszínház-u. 12.

Viszketés?

Viszketetséget, sömört, rüht
a leggyorsabban elmulasztja a **dr. FLESCHE**-
féle eredeti törvényesen védett

Skaboform-kenőcs

Nem piszkít, teljesen szagtalan. Próbátégely K 4.—, nagy tégely K 6.—, családi adag K 15.—. Budapesten kapható: **Török József** gyógyszerárában, Király-utca 12. Vidékre megrendelési cím: **Dr. Flesch E.** Korona gyógyszerára Győr.

„Skaboform” védjegyre ügyeljünk.

Férfiaknak és nőknek

a lehető legrövidebb idő alatt gyógyítják,
még a legelhanyagoltabb bajait is az

UVIN-LABDACSON

(Santal-Kawa-Copaiva készítmény). 1 doboz 100 drb tartalommal 7 kor. Teljes gyógyuláshoz 2 doboz elegendő. Készítője: Turner-Gesellschaft, Berlin. Megrendelhető a főraktárnál: **Török gyógyszerár, Budapest, VI., Király-utca 12.**

Molnár Jenő könyvei:

Egy kis bolt története (Regény)

Amit csak ketten tudnak (Elbeszélések)

Ima (Versek)

Muccsa a fronton (Humoros történetek)

Megrendelhetők a **BORSSZEM JANKÓ** kiadóhivatalában (V., József-tér 13). — A könyveket utánvétellel küldjük.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

a főváros első és leg-
régibb csipkettisztító-
vegyszer- és keletfestő-
gyári-intézete

Gyár és főüzlet: Budapest,
VIII., Baross-utca 85. sz.

Fiókok: II., Fő-utca 27,
IV., Kecskeméti-utca 14. IV.,
Eskü-út 6. V., Harmincad-utca
4. VI., Andrásy-út 16. VI.,
Teréz-körút 39. VIII., József-
körút 2. szám.

Telefon József 2-37.
Alapítva 1867.

oooooooo

Hirdetések
felvételnek a
kiadóhivatalban

oooooooo

A BORSSZEM JANKÓ

Háborús
számai

megrendelhetők a
kiadóhivatalban

Az 1914. évf. 16 K
" 1915. " 16 K
" 1916. " 18 K
" 1917. " 24 K

DREHER
PENGEK
Gillette rendszerű

Elsőrendű minőség egy tucat K 12.50.

DREHER J. és FIAI

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 14.

Dr. FÜREDI

v. tiszti és pénztári főorvos, rendel férfi-
és nőbetegség ellen.

Budapest, Rákóczi-út 32, I. emelet.

Dr. KAJDACSY

féle orvosi rend lőben gyógyítanak: bőrbajokat, idegbetegséget, női bajokat. Beol-
tások: „Ehrlich 806” módosított legújabb szerével. —
Vérvizsgálat Wassermann tanár módszerével. — Nők-
nek külön bejárta.

Levélbeli kérdésekre válaszol.

Szakszerű könyvét megküldi bérmentve 2 K.
(bélyeg is lehet) előzetes bekioldése ellenében.

Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

ÜRENDSZERŰ MŰLÁBAK
MŰKEZEK, SÉRV-és HASKÖTŐK.
FŰZŐK, ORVOSI MŰSZEREK, BETEGÁ-
POLÁSI és HYGIENIKUS GUMMI CIKKEK ...
KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET!
WESZELY ISTVÁN és TÁRSA UTÓDA
NAGY KÁROLY
ORTNÓPÁDIAI MŰINTÉZET és
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, KIGYÓTÉR 1.

Dr. MITZGER

VÉRGYÓGYÍTÓ ÉS IDEGERŐSÍTŐ
MIRNEVES ORVOSI INTÉZETE

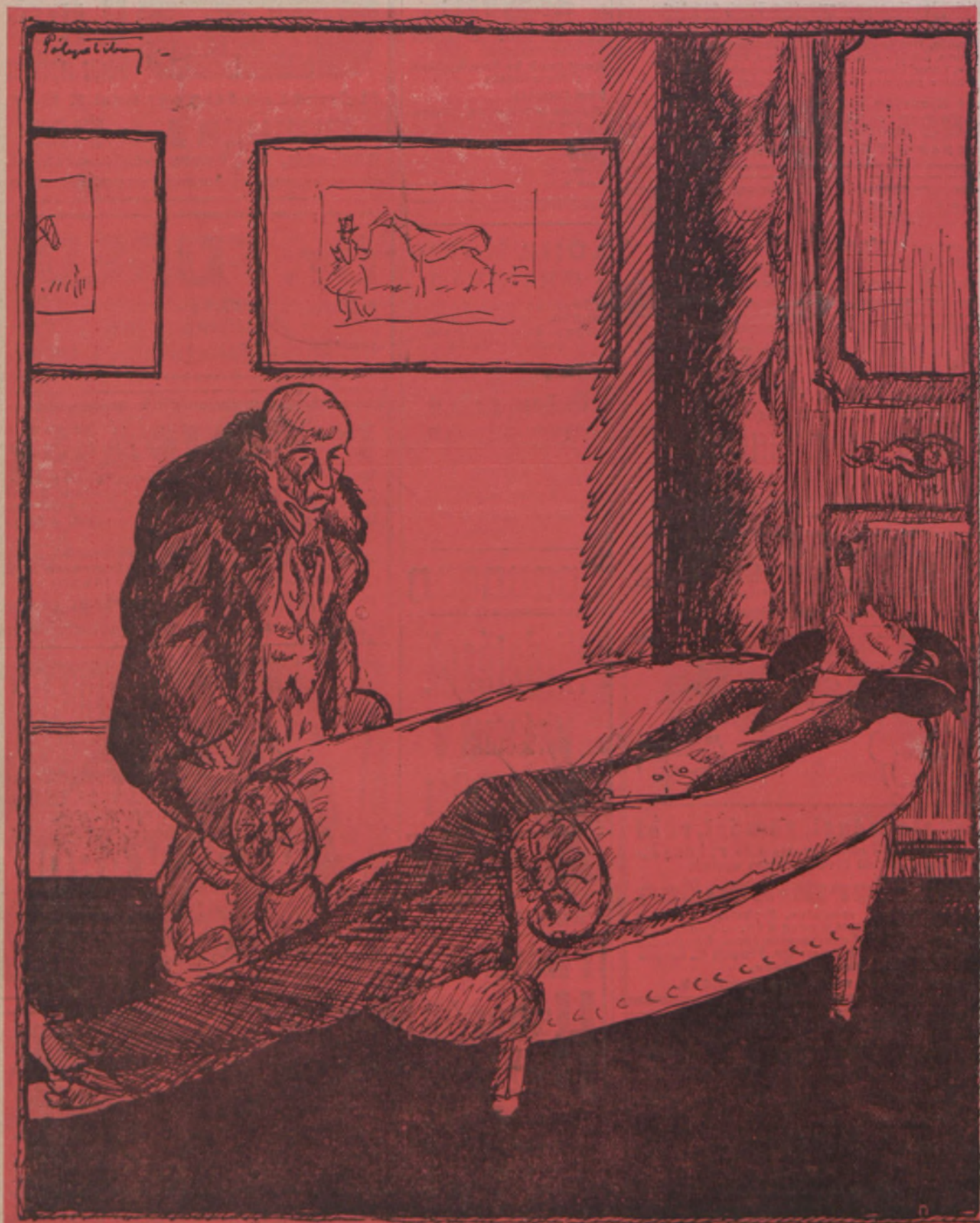
Budapest, VIII., József-körút 3.

Modern berendezése és megbízhatósága folytán egyike a kontinens legjobb nevű intézeteinek, amelyek fölött a mai orvosi tudomány a **férfiak és nők összes betegségeinek gyógyítása** terén rendelkezik. Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán a tiszteletdíj teljes gyógyulás után is fizethető.

Az intézet egész nap nyitva.

Óvintézkedés

Pólya rajza

- Nagy baj, gróf úr! Mindakét zsidónkat legyilkolták.
- Tyűh, az áldóját! Rendeljen gyorsan két friss zsidót.